

LA JUSTÍCIA I EL PODER

TOT UN PAÍS PER DECIDIR

EL LLIBRE DELS
COLORS PER LA REPÚBLICA
CATALANA INDEPENDENT

TU ★
DECI
DEIXES

ESQUERRES PER
LA INDEPENDÈNCIA

Aquesta obra té una llicència Creative Commons:
Reconeixement - No comercial - Compartir per igual

Disseny i maquetació: **Xavi Iroz Pascual**
Il·lustració portada: **Rita Martin Monés**
Correcció: **Joan Barnet Gabanyach**
Coordinació: **David Hernández Teixidó**

Edició: **Esquerres per la Independència**
Països Catalans, 2015

LA JUSTÍCIA I EL PODER

En la futura República Catalana l'administració de justícia hauria de construir-se com a mínim intentant tenir en compte els següents vectors:

L'APARELL
JUDICIAL S'HA
CONSTRUÏT
AMB ELS
FONAMENTS
DEL
FRANQUISME,
SENSE
RUPTURA I A
PARTIR DE LES
CONDICIONS
IMPOSADES
PELS
VENCEDORS
DE LA GUERRA

L'hegemonia dels sectors conservadors. El que passa avui a l'administració de justícia espanyola és que, a mesura que pugem esglaons en l'entramat judicial, les complicitats amb el poder polític augmenten. Un dels motius principals d'aquest paper de comparsa té a veure amb la configuració dels alts òrgans de la judicatura. En teoria són independents dels altres poders. En la pràctica és evident que actuen al dictat dels dos grans partits del Règim. D'aquí la percepció generalitzada que el Suprem o el Constitucional són organismes deslegitimats, centralistes i caducs que estan a anys llum dels seus homòlegs europeus i internacionals.

Però el problema és prou general. En la carrera personal de qualsevol jutge, ser servil o complaent amb el poder ha estat un requisit per grimpar en la piràmide judicial. El seguidisme judicial a qui mana està vinculat a una cultura jerarquizada i autoritària que enfonsa les seves arrels en un passat no democràtic. L'aparell judicial s'ha construït amb els fonaments del franquisme, sense ruptura, i a partir de les condicions imposades pels vencedors de la guerra. Amb el canvi de règim no va haver-hi pràcticament cap depuració de policies torturadors, jutges o fiscals franquistes i aquest magma ha construït un hàbit a l'estil de Bourdieu que explica l'actitud temerosa i acrítica de la majoria dels jutges davant dels constants atropellaments externs i interns a la independència judicial. La consigna de llavors i d'ara és clara: evitar la persecució dels excessos dels poderosos, tant del passat com del present, i reduir la pròpia funció al càstig dels més febles. La majoria n'ha pres bona nota i actua diàriament al compàs de la màxima de Luxemburg procurant la impunitat dels taurons i el càstig de les sardines.

Ens cal precisament una justícia crítica amb tot i especialment

---

**ELS DRETS
FONAMENTALS
NO SÓN MÉS
QUE LA LLEI
DEL MÉS DÈBIL**

---

amb el poder i aquells que l'exerceixen, sense vincles amb el passat ni amb l'establishment, ni per origen ni per afinitat, un autèntic contrapoder dins del poder que serveixi com a instrument d'igualtat material entre els ciutadans i com a martell colpidor contra la corrupció i els excessos de l'administració.

La justícia decimonònica. El model actual heretat del s.XIX és extraordinàriament burocràtic i lent, pensat a consciència per tal d'ajornar indefinidament l'empara d'aquelles que acudeixen als tribunals. I en matèria social qui paga la lentitud de jutges i magistrats és el treballador acomiadat o la víctima que ha de ser indemnitzada, sempre la baula més feble en la relació de poder. Les elits no necessiten d'una administració de justícia que funcioni perquè els seus conflictes es resolien al marge de les institucions públiques i perquè ja disposen de mitjans coactius al seu servei. Ara bé, els que pateixen les desigualtats són els que haurien de poder utilitzar un sistema judicial àgil i efectiu que els emparés en contra de la llei del més fort. Civilització o barbàrie. Els drets fonamentals no són més que la llei del més dèbil, deia Ferrajoli, i la funció dels jutges no pot ser cap altra que remoure els obstacles per assolir més justícia social.

Cal obrir de bat a bat les finestres dels palaus de justícia i fer-hi córrer l'aire en els armaris de togues, democratitzar definitivament la judicatura emmotllant-la a la societat diversa i avançada per la qual treballa. I això vol dir augmentar la intervenció de tribunals populars compostos per la ciutadania, obrir l'accés a la judicatura a les professionals amb experiència i prestigi, desterrar l'autoritat provinent de Déu, el Rei i la memorística opositora amb què s'imbueixen alguns jutges a casa nostra i fer néixer la legitimitat de la justícia no pas en l'obediència cega a la llei sinó en la correcció del seu contingut i en l'efectiu interès públic i social de les seves decisions.

Habeas corpus. Precisament per això cal fer de les garanties judicials de la llibertat i la indemnitat personal mecanismes realment efectius. Hem de poder oblidar de forma definitiva els maltractaments en centres de detenció i similars i establir canals segurs de denúncia i persecució d'aquestes rèmores de l'autoritarisme policial. El procediment penal, més ràpid i més oral ha de venir encapçalat per la humanització dels responsables dels jutjats. Més flexibilitat en les decisions,

en els acords, en fórmules de mediació i de mesures penals alternatives, amb un assessorament psicosocial molt més integral al procés que permeti trobar solucions de veritat als problemes de la delinqüència i no només repressió desenfrenada. Per assolir-ho caldrà una fiscalia independent, sense submissió al govern, i amb autèntiques conviccions de justícia que la facin ser dura amb el poderós i empàtica amb el desposseït.

Aprenent del mal negoci de la transició del 78 sabem que assolir aquests objectius només és possible en el marc d'un autèntic procés de ruptura amb l'estat espanyol que provoqui l'obertura d'un procés constituent. Potser el cas de la policia catalana és un exemple prou clarivalent -i prou proper a l'àmbit de la justícia- de com fa falta trencar les amarres del passat i no conformar-nos amb un simple canvi d'uniformes sense remoure i doblegar allò que quedi de les estructures de l'antic Règim.

Jaume Asens i Llodrà, advocat i membre de Barcelona en Comú i Procés Constituent

Benet Salellas i Vilar, advocat i membre de la Candidatura d'Unitat Popular (CUP).

**ASSOLIR
AQUESTS
OBJECTIUS
NOMÉS ÉS
POSSIBLE EN
EL MARC D'UN
AUTÈNTIC
PROCÉS DE
RUPTURA
AMB L'ESTAT
ESPANYOL
QUE PROVOQUI
L'OBERTURA
D'UN PROCÉS
CONSTITUENT**

---

www.tudecideixes.cat

@esquerresxlaind

fb.com/esquerresxlaind